

การมีส่วนร่วมในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นในเขตพื้นที่องค์การบริหารส่วนตำบลสหสหัสขันธ์
อำเภอสหสหัสขันธ์ จังหวัดกาฬสินธุ์

Participation in the Preparation of Local Development Plans in the Area of Sahasakhan
Subdistrict Administrative Organization, Sahasakhan District, Kalasin Province

กมลชนก คำภาเมือง

ยุภาพร ยุภาศ

สัณญา เคนาภูมิ

นักศึกษาปริญญาโท ร.ป.ม. (รัฐประศาสนศาสตร์) มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม

อาจารย์ประจำคณะรัฐศาสตร์และรัฐประศาสนศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม

อาจารย์ประจำคณะรัฐศาสตร์และรัฐประศาสนศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม

Kamonchanok Khamphamuang

Yupaporn Yupass

Sanya Kenaphum

M.P.A. Student (Public Administration), Rajabhat Mahasarakham University

Lecturer of Political Science and Public Administration, Rajabhat Mahasarakham University

Lecturer of Political Science and Public Administration, Rajabhat Mahasarakham University

Corresponding E-mail : kamonchanok@gmail.com

วันที่รับบทความ: 31 พฤษภาคม 2568; วันที่แก้ไขบทความ 8 กรกฎาคม 2568; วันที่ตอบรับบทความ: 22 กรกฎาคม 2568

Received: May 31, 2025; Revised: July 8, 2025; Accepted: July 22, 2025

บทคัดย่อ

การศึกษาวิจัยครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อศึกษาระดับการมีส่วนร่วมในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นในเขตพื้นที่องค์การบริหารส่วนตำบลสหสหัสขันธ์ อำเภอสหสหัสขันธ์ จังหวัดกาฬสินธุ์ 2) เพื่อเปรียบเทียบ การมีส่วนร่วมในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นในเขตพื้นที่องค์การบริหารส่วนตำบลสหสหัสขันธ์ อำเภอสหสหัสขันธ์ จังหวัดกาฬสินธุ์ จำแนกตามเพศ อายุ ระดับการศึกษา อาชีพ และรายได้ 3) เพื่อศึกษาแนวทาง การสร้างการมีส่วนร่วมในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นในเขตพื้นที่องค์การบริหารส่วนตำบลสหสหัสขันธ์ อำเภอสหสหัสขันธ์ จังหวัดกาฬสินธุ์ กลุ่มตัวอย่างการวิจัย คือ ประชากรผู้มีสิทธิเลือกตั้งที่มีอายุ 18 ปี ขึ้นไป จำนวน 365 คน โดยใช้สูตรของทาร์โย มาแนะนำ เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ แบบสอบถามมาตราส่วนประมาณค่า สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ความถี่ ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน เปรียบเทียบการมีส่วนร่วม จำแนกตามเพศ ใช้สถิติ T-test และจำแนกตามอายุ ระดับการศึกษา อาชีพ และหมู่บ้านที่อาศัยอยู่ ใช้สถิติ one-way ANOVA

ผลการวิจัย พบว่า 1) ระดับการมีส่วนร่วมในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นในเขตพื้นที่องค์การบริหารส่วนตำบลสหสหัสขันธ์ อำเภอสหสหัสขันธ์ จังหวัดกาฬสินธุ์ โดยรวมอยู่ในระดับปานกลางกลาง ($\bar{X} = 3.44$, S.D. = 0.81) 2) เปรียบเทียบการมีส่วนร่วมในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นในเขตพื้นที่องค์การบริหารส่วนตำบล สหสหัสขันธ์ อำเภอสหสหัสขันธ์ จังหวัดกาฬสินธุ์ จำแนกตามเพศ และระดับการศึกษา มีส่วนร่วมแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนจำแนกตามอายุ อาชีพ และหมู่บ้านที่อาศัยอยู่ มีส่วนร่วมไม่แตกต่างกันทางสถิติ และ 3) แนวทางการสร้างการมีส่วนร่วมในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่น ประกอบด้วย การตัดสินใจ เปิดโอกาสให้ประชาชนทุกกลุ่มร่วมกำหนดทิศทางผ่านเวทีประชาคมและประชาพิจารณ์ การปฏิบัติ ส่งเสริมบทบาท

ประชาชนในโครงการพัฒนาและจัดตั้งกลไกติดตาม การรับผลประโยชน์ สร้างโอกาสเข้าถึงงาน เงินทุน และสวัสดิการอย่างเป็นธรรม และการประเมินผล จัดตั้งคณะกรรมการภาคประชาชน ใช้เครื่องมือประเมินที่เข้าถึงง่าย และนำข้อเสนอแนะมาปรับปรุงแผน

คำสำคัญ : การมีส่วนร่วม; การพัฒนาท้องถิ่น; องค์การบริหารส่วนตำบล

Abstract

This research aimed to 1) study the level of participation in the preparation of local development plans in the area of Sahasakhan Subdistrict Administrative Organization, Sahasakhan District, Kalasin Province, 2) compare the participation in the preparation of local development plans in the area of Sahasakhan Subdistrict Administrative Organization, Sahasakhan District, Kalasin Province classified by gender, age, education level, occupation and income, 3) study the guidelines for creating participation in the preparation of local development plans in the area of Sahasakhan Subdistrict Administrative Organization, Sahasakhan District, Kalasin Province. The research sample consisted of 365 eligible voters aged 18 years and over using Taro Yamane's formula. The research instruments were rating scale questionnaires. The statistics used for data analysis were percentage, mean, frequency and standard deviation. The comparison of participation classified by gender was done using the T-test and classified by age, education level, occupation and village of residence using the one-way ANOVA.

The research results found that 1) The level of participation in the preparation of local development plans in the area of Sahasakhan Subdistrict Administrative Organization, Sahasakhan District, Kalasin Province Overall, it is at a moderate level ($\bar{X} = 3.44$, S.D. = 0.81) 2) Comparison of participation in the preparation of local development plans in the area of the Sahasakhan Subdistrict Administrative Organization, Sahasakhan District, Kalasin Province, classified by gender and education level. The participation was different at a statistically significant level of .05. The participation was not different according to age, occupation and village. 3) Guidelines for creating participation in local development plans include decision-making: Providing opportunities for all groups of people to participate in determining the direction through community forums and public hearings. Practice: Promoting the role of people in development projects and establishing monitoring mechanisms. Receiving benefits: Creating opportunities to access jobs, funding and welfare fairly and evaluation: Establishing a civil society committee, using easily accessible evaluation tools, and using suggestions to improve the plan.

Keywords: Participation; Local development; Subdistrict administrative organization

บทนำ

สภาพสังคมของประเทศไทยในปัจจุบันมีการเจริญเติบโตขึ้นอย่างรวดเร็วมีการเปลี่ยนแปลงมากมายทั้งด้านเศรษฐกิจ สังคม และการเมือง ซึ่งส่งผลกระทบโดยตรงต่อการดำรงชีวิตของประชาชนไม่ว่าจะเป็นสังคม ชุมชน หรือท้องถิ่น จนกระทั่งมีการประกาศใช้รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ.2550 ว่าด้วยหลักการสนับสนุนการปกครองส่วนท้องถิ่นและการกระจายอำนาจสู่ท้องถิ่น โดยองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นได้มีโอกาสจัดทำบริการสาธารณะให้ประชาชนได้อย่างเพียงพอ และสอดคล้องกับความต้องการของประชาชน การกระจายอำนาจสู่ท้องถิ่นเพื่อนำไปสู่การจัดทำบริการสาธารณะให้เข้าถึงประชาชนมากที่สุด โดยการส่งเสริมให้ประชาชนในพื้นที่ได้เข้ามามีส่วนร่วมในการปกครองตนเองและมีส่วนร่วมในการพัฒนาชุมชนและท้องถิ่น (พลวุฒิ สะกิจ, 2561)

พระราชบัญญัติกำหนดแผนและขั้นตอนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พุทธศักราช 2542 กำหนดให้มีแผนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น โดยยึดหลักการมีส่วนร่วมจากทุกฝ่าย มีกระบวนการที่ยืดหยุ่นและสามารถปรับวิธีการให้สอดคล้องกับสถานการณ์และการเรียนรู้จากประสบการณ์ เพื่อตอบสนองต่อปัญหาและความต้องการของประชาชนภายในเขตขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จึงทำให้งบประมาณและทรัพยากรในการบริหารงานและพัฒนาประเทศลงไปสู่ระดับท้องถิ่นมากขึ้น การผลักดันเพื่อให้เกิดการมีส่วนร่วมของประชาชน จึงเป็นปัจจัยที่สำคัญต่อการพัฒนาท้องถิ่น อันจะนำไปสู่การพัฒนาประชาธิปไตยที่เข้มแข็งแนวความคิดในการให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการบริหารจัดการแก้ไขปัญหาต่าง ๆ โดยเฉพาะระดับท้องถิ่น ถือเป็นการผสมผสานกันระหว่างการใช้อำนาจรัฐและอำนาจประชาชน เพื่อแสวงหาแนวทางการพัฒนาท้องถิ่นในรูปแบบของการพัฒนาที่ยั่งยืน และนำไปสู่การสร้างเสริมความเข้มแข็งให้แก่ชุมชน ดังนั้น การมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารจัดการของหน่วยงานหรือองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ซึ่งถือว่าเป็นหน่วยงานที่ใกล้ชิดกับประชาชนมากที่สุดจึงเป็นพื้นฐานการมีส่วนร่วมที่สำคัญที่จะทำให้คนในท้องถิ่นได้เรียนรู้บทบาทหน้าที่ความเป็นพลเมืองของตน เช่น การเข้าร่วมประชาคม เพื่อเสนอแนะความคิดเห็น เสนอปัญหาและแนวทางแก้ไขปัญหา ตลอดจนการเข้าร่วมกำกับ ติดตาม ตรวจสอบการปฏิบัติงานขององค์กร เพื่อให้เกิดความโปร่งใสในการทำงาน (พระราชบัญญัติกำหนดแผนและขั้นตอนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พุทธศักราช 2542, น. 61 - 63)

องค์การบริหารส่วนตำบลห้วยซัน อำเภอสหัสขันธ์ จังหวัดกาฬสินธุ์ ที่ตั้ง 122 หมู่ 1 บ้านโคกลือชา ตำบลห้วยซัน อำเภอสหัสขันธ์ จังหวัดกาฬสินธุ์ ระยะทางห่างจากอำเภอ 7 กิโลเมตร ระยะห่างจากจังหวัด 37 กิโลเมตร มีพื้นที่ องค์การบริหารส่วนตำบลห้วยซัน มีพื้นที่โดยประมาณ 54 ตารางกิโลเมตร หรือประมาณ 33,750 ไร่ มีประชากรผู้มีสิทธิเลือกตั้งที่มีอายุ 18 ปี ขึ้นไป จำนวน 4,103 คน ที่ผ่านมายังไม่เคยศึกษาการมีส่วนร่วมของประชาชน และพบปัญหาขาดการมีส่วนร่วม ในการลงพื้นที่ระดมความคิดเห็นของประชาชนในเวทีสาธารณะที่องค์การบริหารส่วนตำบลห้วยซันได้จัดขึ้น นอกจากนั้นยังขาดการมีส่วนร่วมในการเสนอแนะความคิดเห็นในการดำเนินกิจกรรมต่างๆ เช่น การจัดทำแผนพัฒนา การจัดประชุมต่างๆ ในพื้นที่ จัดตั้งกลุ่มอาชีพ เป็นต้น ซึ่งในการมีส่วนร่วมเป็นส่วนสำคัญในการระดมความคิดเห็นในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่น เนื่องจากจะสะท้อนปัญหาและความต้องการของประชาชนในพื้นที่ที่ได้รับการแก้ไขและพัฒนาให้ดียิ่งขึ้น ซึ่งจำเป็นต้องพัฒนาให้ชุมชนมีความเข้มแข็งพึ่งพาตนเองได้ ประกอบกับประชาชนไม่เข้าใจกลไกและกระบวนการมีส่วนร่วมตามหลักการของประชาธิปไตย ประชาชนไม่ทราบว่าความคิดเห็นของตนจะถูกนำไปใช้ประโยชน์อย่างไร ไม่มั่นใจว่าตนจะมีส่วนร่วมได้จริง จึงขาดความตระหนักถึงความสำคัญของการมี

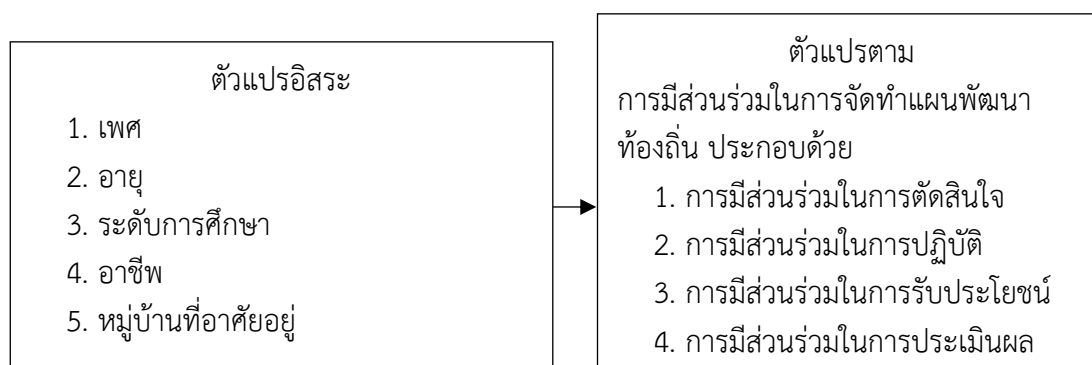
ส่วนร่วม ส่วนหนึ่งมองว่าการมีส่วนร่วมเป็นการเสียเวลา จึงไม่เห็นความสำคัญของการมีส่วนร่วมในการแก้ปัญหาของชุมชน (องค์การบริหารส่วนตำบลห้วยสัณฑ์, 2567) ส่งผลให้การมีส่วนร่วมของท้องถิ่นยังไม่เข้มแข็งเพียงพอ ทั้งในด้านเนื้อหาและกระบวนการ อีกทั้งยังไม่สามารถส่งเสริมการจัดทำแผนพัฒนาและการจัดสรรงบประมาณให้สอดคล้องกับปัญหาและความต้องการที่แท้จริงของชุมชนได้อย่างมีประสิทธิภาพ รวมถึงยังขาดแรงขับเคลื่อนในการพัฒนาท้องถิ่นให้ดำเนินไปอย่างมีทิศทางที่ชัดเจนและยั่งยืน ดังนั้น ผู้วิจัยจึงสนใจศึกษา การมีส่วนร่วมในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นในเขตพื้นที่องค์การบริหารส่วนตำบลห้วยสัณฑ์ อำเภอสหัสขันธ์ จังหวัดกาฬสินธุ์ โดยข้อมูลที่ได้จากการวิจัยในครั้งนี้สามารถนำไปสารสนเทศใช้เป็นข้อมูลพื้นฐานสำหรับผู้บริหารองค์การบริหารส่วนตำบลในการการปรับปรุงนโยบายและการบริหารจัดการ ได้รับข้อมูลและความเข้าใจที่ถูกต้องเกี่ยวกับความต้องการของประชาชน และการบริหารจัดการให้เหมาะสม และมีประสิทธิภาพ สามารถสร้างการมีส่วนร่วมในการติดตามและประเมินผลการดำเนินงานตามแผนพัฒนา ช่วยให้สามารถปรับปรุงแผนพัฒนาให้สอดคล้องกับสถานการณ์ที่เปลี่ยนแปลง และช่วยส่งเสริมประชาชนมีส่วนร่วมในกิจกรรมทางการเมืองมากขึ้น เข้าใจและตระหนักถึงสิทธิหน้าที่ของตนเอง นำไปสู่การพัฒนาประชาธิปไตยในท้องถิ่นต่อไป

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาระดับการมีส่วนร่วมในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นในเขตพื้นที่องค์การบริหารส่วนตำบลห้วยสัณฑ์ อำเภอสหัสขันธ์ จังหวัดกาฬสินธุ์
2. เพื่อเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นในเขตพื้นที่องค์การบริหารส่วนตำบลห้วยสัณฑ์ อำเภอสหัสขันธ์ จังหวัดกาฬสินธุ์ จำแนกตามเพศ อายุ อาชีพ ระดับการศึกษา และหมู่บ้านที่อาศัยอยู่
3. เพื่อศึกษาแนวทางการสร้างการมีส่วนร่วมในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นในเขตพื้นที่องค์การบริหารส่วนตำบลห้วยสัณฑ์ อำเภอสหัสขันธ์ จังหวัดกาฬสินธุ์

กรอบแนวคิดในการวิจัย

การวิจัยเรื่อง การมีส่วนร่วมในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นในเขตพื้นที่องค์การบริหารส่วนตำบลห้วยสัณฑ์ อำเภอสหัสขันธ์ จังหวัดกาฬสินธุ์ ผู้วิจัยปรับปรุงจากแนวคิดการมีส่วนร่วมของ (Cohen and Uphoff, 1980) ประกอบด้วย มาใช้เป็นกรอบแนวคิดในการศึกษาครั้งนี้ ดังนี้

แผนภาพที่ 1 กรอบแนวคิดการวิจัย

วิธีการดำเนินการวิจัย

1. ขอบเขตการวิจัย

1.1 ด้านพื้นที่ องค์การบริหารส่วนตำบลสหสหัสขันธ์ อำเภอสหัสขันธ์ จังหวัดกาฬสินธุ์ แบ่งการปกครองเป็น จำนวน 13 หมู่บ้าน

1.2 ด้านประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1.2.1 ประชากร ได้แก่ ประชากรผู้มีสิทธิเลือกตั้งที่มีอายุ 18 ปี ขึ้นไป จำนวน 4,103 คน (องค์การบริหารส่วนตำบลสหสหัสขันธ์, 2567)

1.2.2 กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ประชากรผู้มีสิทธิเลือกตั้งที่มีอายุ 18 ปี ขึ้นไป จำนวน 365 คน โดยใช้สูตรหาขนาดของกลุ่มตัวอย่างของ (Yamene, 1973, p. 727) ผู้วิจัยได้ทำการเลือก กลุ่มตัวอย่างโดยวิธีการสุ่มแบบชั้นภูมิตามสัดส่วน (Proportional Stratified Random Sampling) และใช้วิธีสุ่มอย่างง่าย (Simple Random Sampling)

1.3 ด้านตัวแปร

1.3.1 ตัวแปรอิสระ ได้แก่ เพศ อายุ ระดับการศึกษา อาชีพ หมู่บ้านที่อาศัยอยู่

1.3.2 ตัวแปรตาม คือ การมีส่วนร่วมในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นในเขตพื้นที่องค์การบริหารส่วนตำบลสหสหัสขันธ์ อำเภอสหัสขันธ์ จังหวัดกาฬสินธุ์ ผู้วิจัยปรับปรุงจากแนวคิดการมีส่วนร่วมของ (Cohen and Uphoff, 1980) ประกอบด้วย

- 1) การมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ
- 2) การมีส่วนร่วมในการปฏิบัติ
- 3) การมีส่วนร่วมในผลประโยชน์
- 4) การมีส่วนร่วมในการประเมินผล

2. เครื่องมือในการวิจัย ได้แก่ เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยในครั้งนี้เป็นแบบสอบถาม ผู้วิจัยสร้างขึ้นโดยการบูรณาการ จากการทบทวนวรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง โดยแบ่งออกเป็น 3 ตอน ตามวัตถุประสงค์และกรอบแนวคิดที่กำหนดขึ้น โดยครอบคลุมประเด็นต่าง ๆ ดังนี้ ตอนที่ 1 เป็นคำถามเกี่ยวกับข้อมูลทั่วไป ได้แก่ เพศ อายุ อาชีพ ระดับการศึกษา และหมู่บ้านที่อาศัยอยู่ ตอนที่ 2 คำถามการมีส่วนร่วมในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นในเขตพื้นที่องค์การบริหารส่วนตำบลสหสหัสขันธ์ อำเภอสหัสขันธ์ จังหวัดกาฬสินธุ์ ลักษณะแบบสอบถามเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating scale) มีระดับการมีส่วนร่วมให้เลือกตอบ 5 ระดับ คือ มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย และน้อยที่สุด ตอนที่ 3 เป็นคำถามปลายเปิดแนวทางการสร้างการมีส่วนร่วมในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นในเขตพื้นที่องค์การบริหารส่วนตำบลสหสหัสขันธ์ อำเภอสหัสขันธ์ จังหวัดกาฬสินธุ์ ลักษณะคำถามเป็นแบบปลายเปิด (Open Ended) คุณภาพภาพของเครื่องมือ พบว่ามีค่า IOC = 1.00 มีอำนาจจำแนกระหว่าง .255 - .846 และมีค่าความเชื่อมั่น 0.750

3. การเก็บรวบรวมข้อมูล ได้แก่ การเก็บรวบรวมข้อมูลจากการใช้แบบสอบถามกับกลุ่มตัวอย่างในการวิจัย

4. การวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ใช้สถิติมาประกอบการวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้

4.1 สถิติที่ใช้ในการการวิเคราะห์หระดับการมีส่วนร่วมในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นในเขตพื้นที่องค์การบริหารส่วนตำบลสหสหัสขันธ์ อำเภอสหัสขันธ์ จังหวัดกาฬสินธุ์ สถิติที่ใช้ ได้แก่ ค่าเฉลี่ย (Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)

4.2 สถิติทดสอบสมมติฐานวิเคราะห์เปรียบเทียบเพศ ของกลุ่มตัวอย่างที่แตกต่างกันสถิติที่ใช้ ได้แก่ t - test (Independent Samples)

4.3 สถิติทดสอบสมมติฐานวิเคราะห์เปรียบเทียบอายุ ระดับการศึกษา อาชีพ และหมู่บ้านที่อาศัยอยู่ต่างกัน ใช้การวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One way ANOVA) โดยกำหนดนัยสำคัญของการทดสอบที่ระดับ .05 กรณีพบความแตกต่างใช้การเปรียบเทียบรายคู่โดยวิธี LSD. (Least Significant Different) (บุญชม ศรีสะอาด, 2560, น. 119)

4.4 การวิเคราะห์ข้อมูลแนวทางการการมีส่วนร่วมในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นในเขตพื้นที่องค์การบริหารส่วนตำบลห้วยส้าน อำเภอสหัสขันธ์ จังหวัดกาฬสินธุ์ จะใช้วิธีการแจกแจงความถี่ (Frequency Distribution) การวิเคราะห์ เนื้อหา (Content Analysis) และพรรณนาความ

ผลการวิจัย

1. ระดับการมีส่วนร่วมในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นในเขตพื้นที่องค์การบริหารส่วนตำบลห้วยส้าน อำเภอสหัสขันธ์ จังหวัดกาฬสินธุ์

ตารางที่ 1 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับการมีส่วนร่วมในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่น ในเขตพื้นที่องค์การบริหารส่วนตำบลห้วยส้าน อำเภอสหัสขันธ์ จังหวัดกาฬสินธุ์ จำแนกเป็นรายด้าน

การมีส่วนร่วมในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นใน เขตพื้นที่องค์การบริหารส่วนตำบลห้วยส้าน อำเภอสหัสขันธ์ จังหวัดกาฬสินธุ์	ระดับการมีส่วนร่วม		แปลผล	อันดับที่
	$\bar{X}$	S.D.		
1. การมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ	3.42	0.77	ปานกลาง	3
2. การมีส่วนร่วมในการปฏิบัติ	3.45	0.85	ปานกลาง	2
3. การมีส่วนร่วมในผลประโยชน์	3.52	0.77	มาก	1
4. การมีส่วนร่วมในการประเมินผล	3.38	0.83	ปานกลาง	4
โดยรวม	3.44	0.81	ปานกลาง	-

จากตารางที่ 1 พบว่า ระดับการมีส่วนร่วมในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นในเขตพื้นที่องค์การบริหารส่วนตำบลห้วยส้าน อำเภอสหัสขันธ์ จังหวัดกาฬสินธุ์ โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.44$, S.D. = 0.81) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านโดยเรียงลำดับจากค่าเฉลี่ยมากไปหาน้อย ได้แก่ การมีส่วนร่วมในผลประโยชน์ ($\bar{X} = 3.52$, S.D. = 0.77) รองลงมา คือ การมีส่วนร่วมในการปฏิบัติ ($\bar{X} = 3.45$, S.D. = 0.85) การมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ ($\bar{X} = 3.42$, S.D. = 0.77) และการมีส่วนร่วมในการประเมินผล ($\bar{X} = 3.38$, S.D. = 0.83)

2. ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบการมีส่วนร่วมในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นในเขตพื้นที่องค์การบริหารส่วนตำบลห้วยส้าน อำเภอสหัสขันธ์ จังหวัดกาฬสินธุ์ โดยจำแนกตาม เพศ อายุ ระดับการศึกษา ตำแหน่ง และหมู่บ้านที่อาศัยอยู่

ตารางที่ 2 ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบการมีส่วนร่วมในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นในเขตพื้นที่องค์การบริหารส่วนตำบลห้วยส้าน อำเภอสหัสขันธ์ จังหวัดกาฬสินธุ์ ที่มีเพศต่างกัน

การมีส่วนร่วมในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่น ในเขตพื้นที่องค์การบริหารส่วนตำบลห้วยส้าน อำเภอสหัสขันธ์ จังหวัดกาฬสินธุ์	เพศ				t	Sig.
	ชาย		หญิง			
	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.		
1. การมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ	3.38	0.83	3.46	0.70	-.981	.327
2. การมีส่วนร่วมในการปฏิบัติ	3.40	1.11	2.94	1.35	3.433	.001*
3. การมีส่วนร่วมในผลประโยชน์	3.65	0.57	3.01	1.02	6.853	.000*
4. การมีส่วนร่วมในการประเมินผล	3.64	0.88	3.53	0.73	1.277	.202
รวม	3.52	0.63	3.24	0.90	3.309	.001*

หมายเหตุ. * มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตารางที่ 2 พบว่า การเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นในเขตพื้นที่องค์การบริหารส่วนตำบลห้วยส้าน อำเภอสหัสขันธ์ จังหวัดกาฬสินธุ์ ที่มีเพศต่างกัน โดยรวมมีส่วนร่วมในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่น แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ตารางที่ 3 แสดงผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบการมีส่วนร่วมในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นในเขตพื้นที่องค์การบริหารส่วนตำบลห้วยส้าน อำเภอสหัสขันธ์ จังหวัดกาฬสินธุ์ จำแนกตามอายุ

แหล่งความแปรปรวน	SS	df	MS	F	Sig.
ระหว่างกลุ่ม	0.12	2	.06	.235	.79
ภายในกลุ่ม	47.34	375	25		
รวม	47.46	365			

จากตารางที่ 3 พบว่า การเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นในเขตพื้นที่องค์การบริหารส่วนตำบลห้วยส้าน อำเภอสหัสขันธ์ จังหวัดกาฬสินธุ์ ที่มีระดับอายุต่างกัน โดยรวมมีส่วนร่วมในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่น ไม่แตกต่างกันทางสถิติ

ตารางที่ 4 แสดงผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบการมีส่วนร่วมในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นในเขตพื้นที่องค์การบริหารส่วนตำบลห้วยส้าน อำเภอสหัสขันธ์ จังหวัดกาฬสินธุ์ จำแนกตามระดับการศึกษา

แหล่งความแปรปรวน	SS	df	MS	F	Sig.
ระหว่างกลุ่ม	33.52	2	8.38	17.26	.00*
ภายในกลุ่ม	176.21	363	.48	-	-
รวม	209.73	365	-	-	-

จากตารางที่ 4 พบว่า การเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นในเขตพื้นที่องค์การบริหารส่วนตำบลห้วยส้าน อำเภอสหัสขันธ์ จังหวัดกาฬสินธุ์ ที่มีระดับการศึกษาต่างกัน โดยรวมมีส่วนร่วมในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่น แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ตารางที่ 5 แสดงผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบการมีส่วนร่วมในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นในเขตพื้นที่องค์การบริหารส่วนตำบลห้วยส้าน อำเภอสหัสขันธ์ จังหวัดกาฬสินธุ์ จำแนกตามอาชีพ

แหล่งความแปรปรวน	SS	df	MS	F	Sig.
ระหว่างกลุ่ม	0.42	3	0.14	0.568	0.64
ภายในกลุ่ม	47.03	374	0.25		
รวม	47.45	365			

จากตารางที่ 5 พบว่า การเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นในเขตพื้นที่องค์การบริหารส่วนตำบลห้วยส้าน อำเภอสหัสขันธ์ จังหวัดกาฬสินธุ์ ที่มีอาชีพต่างกัน โดยรวมมีส่วนร่วมในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่น ไม่แตกต่างกันทางสถิติ

ตารางที่ 6 แสดงผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบการมีส่วนร่วมในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นในเขตพื้นที่องค์การบริหารส่วนตำบลห้วยส้าน อำเภอสหัสขันธ์ จังหวัดกาฬสินธุ์ จำแนกตามหมู่บ้านที่อาศัยอยู่

แหล่งความแปรปรวน	SS	df	MS	F	Sig.
ระหว่างกลุ่ม	0.16	4	0.04	0.16	0.96
ภายในกลุ่ม	47.30	373	0.25		
รวม	47.46	365			

จากตารางที่ 6 พบว่า เปรียบเทียบการมีส่วนร่วมในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นในเขตพื้นที่องค์การบริหารส่วนตำบลห้วยส้าน อำเภอสหัสขันธ์ จังหวัดกาฬสินธุ์ ที่มีหมู่บ้านที่อาศัยอยู่ต่างกัน โดยรวม มีส่วนร่วมในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่น ไม่แตกต่างกันทางสถิติ

3. แนวทางการสร้างการมีส่วนร่วมในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่น ประกอบด้วย 3.1) ด้านการมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ ควรเปิดโอกาสให้ประชาชนทุกกลุ่ม โดยเฉพาะกลุ่มเปราะบาง มีส่วนร่วมกำหนดทิศทางการพัฒนา ผ่านเวทีประชาคมและแพลตฟอร์มออนไลน์ พร้อมทั้งจัดตั้งคณะทำงานภาคประชาชน และกระบวนการประชาพิจารณ์ เพื่อให้การดำเนินงานโปร่งใส และมีประสิทธิภาพ 3.2) ด้านการมีส่วนร่วมในการปฏิบัติ ประชาชนควรมีบทบาทในโครงการพัฒนาชุมชน เช่น การดูแลสิ่งแวดล้อม สาธารณูปโภค และสุขภาพ โดยการจัดตั้งอาสาสมัครภาคประชาชน และคณะกรรมการติดตามโครงการ รวมถึงการจัดอบรมเสริมศักยภาพและตั้งศูนย์ประสานงานภาคประชาชนเพื่อความต่อเนื่องของการพัฒนา 3.3) ด้านการมีส่วนร่วมในผลประโยชน์ ควรสร้างกลไกให้ประชาชนเข้าถึงโอกาสการจ้างงาน แหล่งเงินทุน และการสนับสนุนสินค้าท้องถิ่น รวมถึงโครงการสวัสดิการชุมชน เช่น กองทุนผู้สูงอายุ และสวัสดิการสุขภาพ พร้อมทั้งเปิดโอกาสให้ประชาชนร่วมกำหนด แนวทางบริหารเพื่อความเป็นธรรม 3.4) ด้านการมีส่วนร่วมในการประเมินผล ควรจัดตั้งคณะกรรมการ ภาคประชาชนเพื่อตรวจสอบแผนพัฒนา ใช้เครื่องมือประเมินที่เข้าถึงง่าย เช่น เวทีสาธารณะ หรือแบบสอบถาม รวมถึงเผยแพร่ผลการดำเนินงานอย่างโปร่งใส และนำข้อเสนอแนะของประชาชนมาปรับปรุงแผนพัฒนาให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

อภิปรายผล

1. การมีส่วนร่วมในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นในเขตพื้นที่องค์การบริหารส่วนตำบลสหสหัสขันธ์ อำเภอสหัสขันธ์ จังหวัดกาฬสินธุ์ โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง เป็นไปตามสมมติฐานที่กำหนดไว้ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า องค์การบริหารส่วนตำบลได้มีการจัดให้มีการประชุมสภาตำบล การประชุมประชาคมหมู่บ้าน และการจัดเวทีสาธารณะ เพื่อเปิดโอกาสให้ประชาชนได้แสดงความคิดเห็นและมีส่วนร่วมในการกำหนดทิศทางการพัฒนาท้องถิ่น การมีส่วนร่วมของประชาชนในการตัดสินใจในโครงการหรือกิจกรรมต่างๆ ขององค์การบริหารส่วนตำบลสหสหัสขันธ์ ยังมีอยู่น้อย เนื่องจากประชาชนส่วนใหญ่ยังไม่ตระหนักถึงความสำคัญของการมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ และยังไม่เข้าใจถึงกระบวนการมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ ยังไม่เข้าใจถึงกระบวนการมีส่วนร่วมในการพัฒนาท้องถิ่น ประชาชนบางส่วนมีภาระหน้าที่ส่วนตัว เช่น การทำงาน เลี้ยงดูครอบครัว เป็นต้น ทำให้ไม่มีเวลาเข้าร่วมกิจกรรมต่างๆ ขององค์การบริหารส่วนตำบลสหสหัสขันธ์ สอดคล้องกับงานวิจัยของ อัครวิทย์ ศาสณพิทักษ์ และวิมลรัตน์ ยิ้มละมัย (2561) พบว่า การมีส่วนร่วมของประชาชนในเขตเทศบาลตำบลวิเศษไชยชาญ อำเภวิเศษไชยชาญ จังหวัดอ่างทอง อยู่ในระดับปานกลาง ได้แก่ ด้านการวางแผน ด้านการนำไปปฏิบัติ และการติดตามและประเมินผล ตามลำดับ และสอดคล้องกับงานวิจัยของพระธวัชชัย สนธิธมโม (2561) พบว่า ภาพรวมการมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาชุมชนในเขตเทศบาลเมืองสระแก้ว จังหวัดสระแก้ว อยู่ในระดับปานกลาง ได้แก่ ด้านการรับประโยชน์ ด้านการดำเนินการ ด้านการตัดสินใจและด้านการประเมินผล ตามลำดับ

2. เปรียบเทียบการมีส่วนร่วมในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่น จำแนกตามเพศ โดยรวมมีส่วนร่วมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 อาจเป็นเพราะ เพศชายมักถูกมองว่าเป็นผู้มีบทบาทสำคัญในการปกครองและการพัฒนาท้องถิ่น มีบทบาทในการหารายได้เลี้ยงครอบครัว ทำให้มีความรับผิดชอบต่อชุมชนมากกว่าเพศหญิง เป็นต้นแทนครอบครัวมีความรู้และความเข้าใจเกี่ยวกับกระบวนการมีส่วนร่วมในการพัฒนาท้องถิ่นมากกว่าเพศหญิง สอดคล้องกับงานวิจัยของปณณทัต บณขุนทด และคณะ (2562) ได้ทำพบว่า

เปรียบเทียบการมีส่วนร่วมของประชาชนโดยที่ประชาชนที่มี เพศ อายุ ระดับการศึกษา และอาชีพต่างกันมีส่วนร่วมในการพัฒนาชุมชนต่างกัน

3. เปรียบเทียบการมีส่วนร่วมในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นในเขตพื้นที่องค์การบริหารส่วนตำบลห้วยซัน อำเภอสหัสขันธ์ จังหวัดกาฬสินธุ์ จำแนกตามอายุ มีส่วนร่วมไม่แตกต่างกันทางสถิติอาจเป็นเพราะองค์การบริหารส่วนตำบลห้วยซันมีแนวทางการเปิดโอกาสให้ประชาชนทุกช่วงวัย เข้ามามีส่วนร่วมอย่างทั่วถึง มีมาตรการส่งเสริมการมีส่วนร่วมที่ครอบคลุมทุกกลุ่มอายุ เช่น การประชุม ชุมชน การใช้สื่อออนไลน์ หรือการประชาสัมพันธ์เชิงรุก ทำให้ทุกช่วงวัยสามารถเข้าถึงข้อมูลและกระบวนการตัดสินใจได้อย่างเท่าเทียม และแผนพัฒนาท้องถิ่นมีความเกี่ยวข้องกับประเด็นที่มีผลต่อทุกช่วงวัย เช่น โครงสร้างพื้นฐาน สาธารณสุข การศึกษา และเศรษฐกิจชุมชน สอดคล้องกับงานวิจัยของ ญัฐวัฒน์ สิริพรวุฒิ (2559) ได้ทำการวิจัยเรื่องการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนา เทศบาลตำบลพรหมบุรี จังหวัดสิงห์บุรี ผลการวิจัยพบว่า ประชาชนในของเทศบาลตำบลพรหมบุรีจังหวัด สิงห์บุรี ที่มีเพศ วุฒิการศึกษา อายุ และอาชีพต่างกัน มีส่วนร่วมในการจัดทำแผนพัฒนาเทศบาลโดยรวม ไม่แตกต่างกัน

4. เปรียบเทียบการมีส่วนร่วมในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่น จำแนกตามระดับการศึกษา โดยรวมมีส่วนร่วมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 อาจเป็นเพราะ ประชาชนที่มีระดับการศึกษาสูงมีความรู้และทักษะที่หลากหลาย ทำให้สามารถมีส่วนร่วมในการพัฒนาท้องถิ่นได้หลากหลายรูปแบบ ประกอบกับมีทักษะในการคิดวิเคราะห์และแก้ปัญหา ทำให้สามารถมีส่วนร่วมในการพัฒนาท้องถิ่นได้อย่างมีประสิทธิภาพ สอดคล้องกับงานวิจัยของ อนุชิต โมพันดุง (2560) พบว่า การเปรียบเทียบประชาชนที่มีระดับการศึกษาที่ต่างกัน การมีส่วนร่วมต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

5. เปรียบเทียบการมีส่วนร่วมในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นในเขตพื้นที่องค์การบริหารส่วนตำบลห้วยซัน อำเภอสหัสขันธ์ จังหวัดกาฬสินธุ์ จำแนกตามอาชีพ มีส่วนร่วมไม่แตกต่างกันทางสถิติอาจเป็นเพราะองค์การบริหารส่วนตำบลห้วยซันสร้างช่องทางการเข้าถึงข้อมูลและโอกาสในการมีส่วนร่วมให้ประชาชนทุกกลุ่มอาชีพสามารถเข้าถึงข้อมูลเกี่ยวกับการจัดทำแผนพัฒนาได้เท่าเทียมกัน ผ่านช่องทางเช่น การประชุม หมู่บ้าน สื่อท้องถิ่น หรือโซเชียลมีเดีย ประกอบกับกระบวนการส่งเสริมการมีส่วนร่วมขององค์การบริหารส่วนตำบลห้วยซันมีนโยบายที่เปิดโอกาสให้ทุกอาชีพเข้ามามีส่วนร่วมอย่างเท่าเทียม เช่น การจัดเวทีประชาคม และการประชาสัมพันธ์อย่างทั่วถึง สอดคล้องกับงานวิจัยของ อัครวิทย์ ศาสนพิทักษ์ และวิมลรัตน์ ยัมละมัย (2561) ได้ทำการวิจัยเรื่อง การมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาท้องถิ่นเทศบาลตำบลวิเศษไชยชาญ อำเภวิเศษไชยชาญ จังหวัดอ่างทอง ผลการวิจัยพบว่า ประชาชนที่มีปัจจัยส่วนบุคคล ได้แก่ เพศ อายุ รายได้ อาชีพ และระยะเวลาที่อาศัยอยู่ในพื้นที่ที่แตกต่างกัน มีระดับการมีส่วนร่วมไม่ต่างกัน

6. เปรียบเทียบการมีส่วนร่วมในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นในเขตพื้นที่องค์การบริหารส่วนตำบลห้วยซัน อำเภอสหัสขันธ์ จังหวัดกาฬสินธุ์ จำแนกตามหมู่บ้านที่อาศัยอยู่ โดยรวมมีส่วนร่วมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 อาจเป็นเพราะ ความต้องการของประชาชนแต่ละชุมชนมีความแตกต่างกัน ประกอบกับผู้นำชุมชนในแต่ละหมู่บ้านอาจมีบทบาทและความสามารถในการกระตุ้นการมีส่วนร่วมของประชาชนแตกต่างกัน ผู้นำที่เข้มแข็งและมีวิสัยทัศน์อาจสามารถดึงดูดให้ประชาชนมีส่วนร่วมมากขึ้น สอดคล้องกับงานวิจัยของ ฌอนม แควยา (2562) ได้ทำการวิจัยเรื่อง การมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาองค์การบริหารส่วนตำบลหนองโก อำเภอบรบือ จังหวัดมหาสารคาม ผลการวิจัยพบว่า การเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาองค์การบริหารส่วนตำบลหนองโก พบว่า

เพศ และอายุไม่มีความคิดเห็นแตกต่าง สำหรับระดับการศึกษา อาชีพ และหมู่บ้านที่อยู่อาศัย มีความคิดเห็นแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะเพื่อนำผลการวิจัยไปใช้

จากการวิจัย การมีส่วนร่วมในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นในเขตพื้นที่องค์การบริหารส่วนตำบลห้วยสหัส อำเภอห้วยสหัส จังหวัดกาฬสินธุ์ มีข้อเสนอแนะดังนี้

1.1 ด้านการมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ องค์การบริหารส่วนตำบลห้วยสหัส ควรส่งเสริมการรับฟังความคิดเห็นของทุกภาคส่วน จัดเวทีประชุมหมู่บ้านและตำบลอย่างสม่ำเสมอ เปิดโอกาสให้ทุกกลุ่ม เช่น ผู้นำชุมชน เยาวชน ผู้สูงอายุ และกลุ่มเปราะบางมีส่วนร่วม ใช้ช่องทางออนไลน์ เช่น กลุ่ม Facebook หรือ LINE กลุ่มตำบล เพื่อให้ประชาชนแสดงความคิดเห็นได้สะดวก สร้างระบบการอภิปรายที่โปร่งใสและมีประสิทธิภาพ ตลอดจนสร้างกลไกการติดตามและประเมินผล แต่งตั้งคณะกรรมการติดตามผลการดำเนินงานของข้อเสนอจากที่ประชุม รายงานความคืบหน้าของแนวทางแก้ไขปัญหามาให้ประชาชนรับทราบ เปิดช่องทางรับข้อเสนอแนะเพิ่มเติมและปรับปรุงแนวทางตามความเหมาะสม

1.2 ด้านการมีส่วนร่วมในการปฏิบัติ องค์การบริหารส่วนตำบลห้วยสหัส ควรสนับสนุนการใช้เทคโนโลยีเพื่อเพิ่มการมีส่วนร่วม ประชาสัมพันธ์วัน เวลา และสถานที่ประชุมล่วงหน้า ผ่านช่องทางสื่อออนไลน์ และถ่ายทอดสดผ่าน Facebook Live หรือ YouTube เพื่อให้ผู้ที่ไม่สามารถเดินทางมาได้สามารถรับชมและแสดงความคิดเห็นได้

1.3 ด้านการมีส่วนร่วมในการปฏิบัติ องค์การบริหารส่วนตำบลห้วยสหัส ควรส่งเสริมความโปร่งใสและการเปิดเผยข้อมูลงบประมาณ จัดทำและเผยแพร่รายละเอียดงบประมาณขององค์การบริหารส่วนตำบล (อบต.) ให้ประชาชนสามารถเข้าถึงได้ง่าย เช่น ผ่านเว็บไซต์ ประกาศบนกระดานประชาสัมพันธ์ หรือสื่อออนไลน์ ชี้แจงเกี่ยวกับงบประมาณในแต่ละโครงการ เพื่อให้ประชาชนเข้าใจการจัดสรรงบประมาณอย่างถูกต้อง และเปิดโอกาสให้ประชาชนสามารถแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับการใช้จ่ายงบประมาณได้

1.4 ด้านการมีส่วนร่วมในการรับประโยชน์ องค์การบริหารส่วนตำบลห้วยสหัส ควรเปิดช่องทางให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการเสนอแนะแผนงานและโครงการ จัดเวทีประชาคมหมู่บ้านและตำบลอย่างสม่ำเสมอ เพื่อให้ประชาชนสามารถเสนอแนะและแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับแผนงานและโครงการ ใช้ช่องทางออนไลน์ เช่น กลุ่ม Line เพื่อรับฟังความคิดเห็นจากประชาชน และจัดทำรายงานติดตามและประเมินผลเป็นระยะผ่านสื่อออนไลน์ เพื่อให้ประชาชนได้รับทราบความคืบหน้าของโครงการ

2. ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยในครั้งต่อไป

2.1 ควรศึกษาแนวทางการเพิ่มการมีส่วนร่วมของประชาชน ควรศึกษาวิธีการหรือกลยุทธ์ที่สามารถกระตุ้นให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมมากขึ้น เช่น การใช้เทคโนโลยีดิจิทัล การสร้างแรงจูงใจ หรือการพัฒนาช่องทางการสื่อสารระหว่างองค์การบริหารส่วนตำบลห้วยสหัสและประชาชน

2.2 ควรศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลห้วยสหัส เพื่อวิเคราะห์แนวโน้มและผลกระทบที่อาจเกิดขึ้นในอนาคต เช่น การเปลี่ยนแปลงทางเศรษฐกิจ สังคม และสิ่งแวดล้อม เพื่อให้สามารถใช้ข้อมูลในการวางแผนพัฒนาท้องถิ่นได้อย่างยั่งยืน

เอกสารอ้างอิง

- กุสุมา เขียวเพกา.(2560).การมีส่วนร่วมในการพัฒนาท้องถิ่นของประชาชนในองค์การบริหารส่วนตำบล ร่อนทอง จังหวัดประจวบคีรีขันธ์. **วารสารวิจัยและพัฒนา มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบุรี**, 9(1), 91-102.
- เกศินี พรหมตัน. (2550). **การมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น**. วิทยานิพนธ์รัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต. ขอนแก่น: มหาวิทยาลัยขอนแก่น.
- ณัฐวัฒน์ สิริพรวุฒิ. การมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาเทศบาลตำบลพรหมบุรี จังหวัดสิงห์บุรี. **Academic Journal Phranakhon Rajabhat University**, 8(1), 10-23.
- ถนอม คำยา ยุภาพร ยุภาศ และ เสาลักษณ์ โกศลกิตติอัมพร. (2562). การมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาองค์การบริหาร ส่วนตำบลหนองโก อำเภอบรบือ จังหวัดมหาสารคาม. **วารสารมหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม**, 13(3). 201-209.
- บุญชม ศรีสะอาด. (2560). **การวิจัยเบื้องต้น** (พิมพ์ครั้งที่ 10). กรุงเทพฯ: สุวีริยาสาส์น.
- ปิ่นอนงค์ บณุนท และคณะ. (2562). การมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาชุมชน: กรณีศึกษาตำบลอิสาน อำเภอมะนัง จังหวัดบุรีรัมย์. **วารสารการพัฒนาชุมชนและคุณภาพชีวิต**, 7(2), 45-55.
- พระธวัชชัย สนธิธมโม. (2561). การมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาชุมชนในเขตเทศบาลเมืองสระแก้ว จังหวัดสระแก้ว. **วารสารพัฒนาชุมชนและคุณภาพชีวิต**, 6(3), 120-130.
- พลวุฒิ สะกิจ. (2561). การมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น. วิทยานิพนธ์รัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต. มหาสารคาม: มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม.
- ราชกิจจานุเบกษา (2542). **พระราชบัญญัติกำหนดแผนและขั้นตอนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พุทธศักราช 2542**. เล่ม 116 ตอนที่ 114 ก, หน้า 1-29.
- วีระศักดิ์ เครือเทพ. (2552). **ประชาธิปไตยกับการกระจายอำนาจ**. กรุงเทพฯ: วิทยาลัยการเมืองการปกครอง มหาวิทยาลัยมหิดล.
- สิทธิธัญช์ วารุณสหรัชน. (2559). **การมีส่วนร่วมของประชาชนในระบอบประชาธิปไตย**. กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- สุวดี ไกรสกุล และจุฑาภรณ์ คงรักษ์กวิน. (2560). การมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาองค์การบริหารส่วนตำบล: กรณีศึกษาตำบลบางไผ่ อำเภอมะนัง จังหวัดนนทบุรี. **วารสารรัฐประศาสนศาสตร์และนโยบายสาธารณะ**, 3(1), 60-70.
- องค์การบริหารส่วนตำบลสหัสขันธ์. (2567). **รายงานผลการดำเนินงานองค์การบริหารส่วนตำบลสหัสขันธ์**. กาฬสินธุ์: องค์การบริหารส่วนตำบลสหัสขันธ์.
- อติวิศ ศรีพันธ์. (2563). การมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาท้องถิ่น: กรณีศึกษาเทศบาลตำบลหลักหก จังหวัดปทุมธานี. **วารสารการบริหารและพัฒนานโยบายสาธารณะ**, 6(2), 77-89.
- อนุชิต โมพันดุง. (2560). การศึกษาการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาสามปีของเทศบาลนครแหลมฉบัง. **วารสารรัฐศาสตร์และการบริหารปกครองท้องถิ่น**, 5(1), 25-35.
- อรรถัย กักผล และฉัตรระวี กิติโยดม. (2555). **การเมืองและการปกครองท้องถิ่น**. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.

อัศวินท์ ศาสนพิทักษ์ และ วิมลรัตน์ ยิ้มละมัย. (2561). การมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นเทศบาลตำบลวิเศษไชยชาญ อำเภอวิเศษชัยชาญ จังหวัดอ่างทอง. การประชุมวิชาการด้านมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ระดับชาติ ครั้งที่ 1 “มนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ : พลัฏปัญหาเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน” ณ หอประชุมเฉลิมพระเกียรติ 80 พรรษาฯ มหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา. 135-145.

Cohen, J. M., & Uphoff, N. T. (1980). **Participation's place in rural development: Seeking clarity through specificity**. Ithaca, NY: Cornell University, Rural Development Committee.

Yamane, T. (1973). **Statistics: An introductory analysis** (3rd ed.). New York: Harper & Row.